

SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE

Glasi Slovencev v Argentini

Leto LXXVIII | 11. marca 2019 - Buenos Aires, Argentina | Št. 1

www.svobodnaslovenija.com.ar

Svobodna Slovenija

Tudi letos smo Mladci in Mladenke potovali, tokrat v Tandil, da skupaj zaključimo letne dejavnosti. Spremljali so nas Alenka Čop Malovrh kot glavna voditeljica, Erik Oblak, Ignacij Mehle, Nevenka in Marjanka Grohar, Marko Koželnik, Magu Mazières in Miki Bokalič, poleg njih pa še Martin Zarnik kot kuhar. Dogodivščina se je začela v četrtek, 27. decembra, ko smo se zelo zgodaj zbrali v San Justu, se priporočili Bogu in naložili vse potrebščine na avtobus. Po 5-urni zabavni vožnji smo prispeli v »María para Todos«, kraj, obdan s čudovito naravo, ki nas je sprejel. Seveda nismo izgubljali časa, in že popoldne smo raziskali »Cueva del sapo«, znamenit hribček za hišo, kjer smo se zelo zabavali.

Kraj je res obdan z naravo... ob zori nas je prebudil petelin, pa tudi krave in konji, ki so se pasli v okolici... vseeno smo zgodaj vstali, saj smo takoj po zajtrku odšli v EUCA, tematični park, kjer smo se na raznih igrah urili v plezanju na višini. Ker je bilo sonce močno, smo se pred kosilom zabavali z igro, kjer smo se močili z balončki polnimi vode! Popoldne smo preživeli v bazenu, kjer smo veliko lažje prenesli vročino. Proti večeru pa smo se zopet odpravili na »Cueva del sapo«, da smo skupaj občudovali sončni zahod. Vrnili smo se v temi in si z lučmi razsvetljevali pot. Bilo je zelo zabavno! Nočne igre so vsem pri srcu, zato smo po večerji v temi še naprej iskali črke in po

MLADCI IN MLADENKE Potovanje v Tandil

skupinah tekmovali, kdo prvi sestavi fraze.

Po potrebnem nočnem počitku smo v soboto malo pozneje vstali, saj se je zaradi nočne nevihte ukinil jutranji sprehod. A jutro je bilo vseeno aktivno! Igrali smo človeški metegol, nato pa odbojko, najprej po skupinah, nato po "Rasteh", nato z voditelji. Zabavali smo se na vsi moč! Po kosilu smo se odpravili v mesto, kjer smo najprej obiskali znameniti Križev šot. Ob vsaki postaji so nas animatorji vodili v mo-

litvi, in skupaj smo poromali do križa. Obiskali smo tudi »Castillo Morisco« in se zabavali pri skupnem fotografiranju. Seveda je bil nujen obisk trgovin z lokalnimi dobrotami, kjer smo si nabavili salam, sirov in še drugih dobrot zase in za naše domače. Kot zaključek sprehoda pa smo se ustavili še v sladolezdarni, kjer smo se radi posladkali! Po vrnitvi »domov« smo sodelovali pri pripravi domačih pic, med čakanjem pa skočili še v bazen, kamor smo

vrgli tudi vse voditelje! Po večerji smo se hitro odpravili h kresu. Pod neverjetnimi bliski, ki so razsvetljevali nebo, smo ga prižgali in razmislili o vsem, za kar smo hvaležni v preteklem letu in o željah za novo leto, ki se začne. Kmalu se je pričela huda nevihta, tako da smo morali pogasiti kres in se zateči pod streho. A veselja ni bilo konec! Igrali smo se razne skupinske igre, pa tudi skupne plese še pozno v noč, ter se izredno zabavali!

Končno je prišel tudi dan slovesa. V nedeljo smo zgodaj vstali, naložili kovčke na avtobus, se poslovili od čudovitega kraja, ki nas je gostil ter se odpravili v mesto. Tam smo najprej sodelovali pri farni maši, nato pa se odpravili na sprehod po mestu, kjer smo lahko kupili spominčke in sladoled. Nato smo še skupno kosili na parku ob mestnem jezeru, ter delili izkušnje potovanja kot zaključek. Po dolgi, a zabavni vožnji, smo se veseli in hvaležni vrnili nazaj v objem naših družin.

Hvala vsem voditeljem, ki se skozi vse leto trudite in družite mladce in mladenke po domovih. Posebna zahvala tudi Matiju Belcu in Nadji Miklič za vso pomoč pri organizaciji potovanja. Hvala seveda tudi staršem, in tudi vsem, ki ste s svojim časom, denarno pomočjo in molitvijo omogočili in spremljali naše potovanje!

Mladci in mladenke

IN MEMORIAM | Marijan Eiletz

7. januarja se je za vedno poslovil arh. Marijan Eiletz, bivši predsednik Slovenske Kulturne Akcije in skozi dolga leta aktiven član naše skupnosti. Med njegovimi deli ima prav poseben pomen slovenska cerkev Marije Pomagaj, v Slovenski hiši v Buenos Airesu. Naj počiva v miru!

Slovo od prijatelja arh. Marijana Eiletza

Odšel si, dragi prijatelj, na pot k nebeškemu Očetu, ki nas je ustvaril iz svoje neizčrpane Ljubezni. Odšel si k Njemu, ki je vir Lepote, kateri si posvečal svoje poklicno delo, k viru Resnice, ki je zaznamovala tudi tvoje življenje.

Odšel si k večni Luči novega Življenja in neskaljene Sreče, ko tvoji dragi in prijatelji žalujemo, ker te ni več med nami. Žaluje za teboj tvoja draga življenjska spremljevalka in družica gospa Pavči Maček. Teško ji bo brez tebe, saj si del njenega življenja, a vera, da ljubezen ne mine in se v večnosti krepi ob izviru vse Ljubezni, ji bo v oporo in tolažbo. Žalujejo za teboj tvoji otoci, Tjaša, Janika in Damjan. Pogrešali te bodo. Žalujejo in pogrešajo tvojo prisotnost vnuki in vsi, ki smo ti bili blizu. A to ni temna žalost obupa, ker je prežeta s svetlim krščanskim upanjem in z globoko hvaležnostjo. To hvaležnost delimo s tvojimi domačimi tudi prijatelji in vsa slovenska skupnost v Argentini.

Hvaležni smo dobremu Bogu, da nam je na življenjski poti naklonil tvojo bližino in oporo. Hvaležni pa smo v ne manjši meri tebi, dragi Marjan. Bil si nam zgled v mnogih ozirih, a pred vsem v zvestobi geslu, "Bog, narod, domovina", ki smo si ga izbrali pred mnogimi leti, kot mladi domobranci.

Krščansko vero, upanje in ljubezen do Boga

Slika Tino Mamič

si živel in posredoval, ne le najbližjim, ampak z dosledno, pokončno držo tudi neznanim, ki si jih srečaval na poti. Tvoje nesebično delo v slovenski skupnosti je bilo doprinos k skupni rasti, k ohranjanju zgodovinskega spomina in k večanju slovenskega kulturnega zaklada. Kmalu po tem, ko si dovršil univerzitetne študije si sprejel mesto predsednika Slovenskega katoliškega akademskega starešinstva (SKAS) v Argentini, kasneje pa si bil več let predsednik Slovenske kulturne akcije (SKA). Bil si vnet za vse resnično, dobro in lepo ter za svobodo slovenskega naroda. S svojimi talenti si služil dvema domovinama, Sloveniji, ki nas je rodila in Argentini, ki nas je sprejela in omogočila, da si svobodni služimo vsakdanji kruh in gojimo ob skupnih, tudi nam lastne vrednote.

Zdaj pričenaš, dragi Marijan, novo, neminljivo življenje v naši dokončni, večni Domovini. Naj ti v njej nebeški Oče obilno poplača vse dobro, za katero smo ti tvoji prijatelji, ki ostajamo v času ter se te spominjamo v tvojih delih in v molitvi, iz srca hvaležni. Počivaj v miru in na svidenje!

Marko Kremžar

DOBRI PRIJATELJI | Akamasoa Argentina

»Naše delo je le kapljica v oceanu, a če te kapljice ne bi bilo, bi nekaj v morju manjkalo.«
sv. mati Terezija iz Kalkute

Slovcem je dobro znan čudežni Akamasoa, mesto, ki ga je Peter Opeka zgradil s smetiščarji na Madagaskarju. Po njegovem zgledu je Gastón Viggo pričel isti projekt tukaj v Argentini: "Akamasoa Argentina". Vodilna ideja njegovega dela je ista kot Petrova: ljudem vrniti dostojanstvo, in v njih vzgajati vrednote: trdo delo, poštenost, urejenost, odpuščanje in vztrajnost. V Argentini obstajajo že tri postojanke, in sicer glavna v Limi, blizu mesta Zárate, in dve v mestu Tigre. Začenjajo kot centri CONIN, ki se ukvarja s preprečevanjem otroške podhranjenosti, v naslednjih mesecih pa se načrtuje gradnja skupnega centra, industrijske kuhinje in hidroponskega vrta, pozneje pa tudi prve hiše.

V torek, 5. marca, ko je bil v Argentini dela prost dan, je okoli 30 mladih Slovencev obiskalo Akamasoa Argentina, in sicer postojanko v Limi. Gastón nas je prijazno sprejel in takoj vpeljal v delo. Karkoli smo delali, smo morali vzeti medse člana ene izmed družin, ki sodelujejo pri programu, kajti osnovna

ideja je delo z njimi, in ne zanje. Tako smo po skupinah barvali in okraševali zunanje zidove, notranjost salona, kjer bo delovala srednja šola za starejše, ter raznih sob, ki se uporabljajo pri programu, gradili klopi in mize iz lesa, popravljali glavno stavbo, pa tudi pazili otroke, medtem ko so starši delali z nami. Med delom se je pa oglasila, po lepi slovenski navadi, ubrana večglasna pesem v različnih jezikih, tudi tista v malgaščini, ki smo jo zapeli Petru, ko je bil lani na obisku v Argentini. Opoldne pa so nas pogostili s klobasami na žaru, tako da smo kosili skupaj z družinami, ki sodelujejo pri programu in drugimi prostovoljci. Vrnili smo se pozno popoldne, utrujeni, a izredno srečni!

Sveta Mati Terezija je vedno rekla: »Ne moremo delati velikih stvari - delamo lahko le majhne stvari z veliko ljubeznijo«. To smo v živo občutili vsi, ki smo sodelovali pri prostovoljnem delu. Upajmo, da bo v bodoče še mnogo takih priložnosti! Vabimo pa vse, da po svojih močeh pomagata projektu »Akamasoa Argentina«, najsi bo z delom, materialno pomočjo ali molitvijo.

Maki Grohar

ČAS ZA SLOVENŠČINO

“Učenje slovenščine ni mačji kašelj, vendar nikakor ni misija nemogoče. In katerega jezika se sploh naučiš z lahkoto? Jezik sam ni težji od nemščine, angleščine ali francoščine, ampak problem je v tem, da se z angleščino srečaš vedno in povsod, stike s slovenščino pa je zunaj Slovenije včasih težko vzpostaviti.” (Felix Kohl, študent slovenščine na Univerzi Karla in Franca v Gradcu)

V šolah, ki delujejo pod okriljem Zedinjene Slovenije, se slovenski otroci že 70 let učijo v slovenščini. Slovnica, literatura, zemljepis in zgodovina Slovenije, verouk. Po 15 letih sobotne šole mladi potomci Slovencev, naučiti slovenskega jezika in kulture, z udeležbo na Mladinski poletni šoli v Ljubljani in vzponom na Triglav postanejo pravi Slovenci!

Za mlade in odrasle z nižjo stopnjo znanja jezika so pa na razpolago razni tečajji, ki nudijo bolj ali manj intenziven pouk slovenščine. V naslednjih tednih bo tudi na teh tečajih pričel pouk, zato vam jih danes predstavljamo:

Slovenščina za odrasle

Učenci so razdeljeni po skupinah: začetniki in nadaljevalci. Pouk se vrši ob sobotah dopoldne (9.00 - 12.30), sočasno s šolo za otroke v Slovenski hiši, ki ima isti urnik. To da možnost tistim ki imajo otroke, ki se tam učijo slovenščino.

Profesorji imajo večletno izkušnjo in so strokovno izpopolnjevali v Seminarju, ki ga organizira vsaki dve leti Zavod Republike Slovenije za šolstvo.

Uporabljajo se učbeniki, ki jih izdaja Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik in drugi sodobni pripomočki, ki jih pripravljajo profesorji.

Sobotna šola za odrasle nudi možnost za skupno povezavo in priložnost za vključitev v slovensko kulturno dejavnost v Bue-

nos Airesu.

Začetek: 30. marca

Prijave in informacije:

prof. Marjeta Stariha, tel. 15 5606 4294

SLOVENSKA HIŠA

Ramón L. Falcón 4158, C.A.B.A.

ABC po slovensko - Jegličeva šola

Voditeljica: Paula Grbec

SLOVENSKA HIŠA

Ramón L. Falcón 4158, C.A.B.A.

ABC po slovensko - Pristava

tečaj slovenščine za otroke od 6. do 12. leta ob sobotah od 8.30 do 13.

Začetek: 23. marca.

Prijave: Mimi Gorišek, tel. 15 5055 1600

in Tati Rožanec, tel. 15 3926 9152

Slovenska Pristava

República de Eslovenia 1851, Castelar

“Slovenščina za vse”

tečaj slovenščine za odrasle

dve uri na soboto, v treh skupinah

(od 9. do 13. ure)

Poučujeto: Anka Savelli Gaser, Monika

Češarek Kenda in Andreja Šeme Mele

Začetek: 6. aprila

Prijave: Monika Češarek Kenda,

tel. 4627-4935 / 15-3042-5585

Slovenska Pristava

República de Eslovenia 1851, Castelar

ABC po slovensko -

pod okriljem Balantičeve šole

tečaj za otroke in odrasle

pouk ob sobotah od 9.15. do 11.15.

Začetek tečaja: 27. aprila 2019

Poučujeta: Alenka Zupanc Urbančič

in Erika Poglajen Dellacasa

Naš dom

Hipólito Yrigoyen 2756, San Justo

LEKTORATI SLOVENŠČINE

NA ARGENTINSKIH UNIVERZAH

S strokovno podporo Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik, Oddelka za slovenistiko, Filozofske fakultete in Univerze v Ljubljani je cilj programa zagotavljati kakovosten študij slovenščine na tujih univerzah, spodbujati raziskovalno delo na področju slovenistike in njene meddisciplinarnosti v tujini, predstavljati slovenski jezik, književnost in kulturo v svetu ter krepiti meduniverzitetno sodelovanje.

V Buenos Airesu

Universidad de Buenos Aires

Facultad de Filosofía y Letras

Secretaría de Extensión

Kontakt: Tjaša Lorbec tjasa.lorbec@ff.uni-lj.si

Pogoji za vpis:

www.bairesesloveno.com/inscripcion

Puán 480

AR-1406 Capital Federal, Buenos Aires

V La Plati

Universidad Nacional de La Plata

Facultad de Humanidades y Ciencias de la Educación

Secretaría de Extensión Universitaria

Kontakt: Tjaša Lorbec tjasa.lorbec@ff.uni-lj.si

si

Pogoji za vpis:

www.bairesesloveno.com/inscripcion

Calle 51 entre 124 y 125

AR-1925 Ensenada, Buenos Aires

V Córdobi

Universidad Católica de Córdoba

Secretaría de asuntos internacionales

Universitaria y Bienestar Estudiantil

www.uccor.edu.ar/home/

Nižja skupina: srede od 19. do 21. ure

Višja skupina: torki od 19. do 21. ure

Začetek: 19. marca

Prijave: asistente.sai@ucc.edu.ar

Kontakt: Maja Kračun

maja.kracun@gmail.com

Sede Obispo Trejo 323, AR-5000 Córdoba

ODTISI

Zastava na gradu

Vsakič, ko se je človek ozrl na ljubljanski Grad, je na stolpu zagledal zastavo. Pa so barve te zastave bile »čudne«. Čudne, ker bi pričakoval belo-modro-rdečo zastavo. Pa ni bilo tako. Če je veter zapihal in je zastava zaplapolala, je lahko spoznal, da je to zastava mesta Ljubljane.

Pod vtisom tolikih let Argentine, ko je belo-modra zastava vedno na najvišjem mestu, mi je to vedno šlo v nos. Saj nisem bil edini: nekateri so šli na stolp in na lastno pest izobesili še slovensko zastavo, vendar ne za dolgo. Hitro so jo mestni varuhi potegnili dol.

Mestne oblasti z županom Jankovičem so se vedno upirale, da bi na stolpu vihrala slovenska zastava. Da je grad last mestne občine, da je ljubljanski grad spomenik lokalnega pomena, da je protokolu zadoščeno s tem, da je slovenska zastava že izobešena nad glavnim vhodom v grad. Najbolj hecen (žalosten?) izgovor je bil ta, da tehnično ni mogoče izobesiti obeh zastav.

Saj ni, da bi nikoli ne visela slovenska zastava: šest dni v letu, na državne praznike, je mestno zastavo zamenjala slovenska.

Vendar je moral biti pritisk kar stalen, da so se župan in mestni očetje omeščali. Saj se tudi kamen omešča, če voda po kapljicah pada nanj brez prestanka. Nisem našel razlage, kaj ali kdo je vplival, da so se končno postavile stvari na svoje mesto. Če pa pomislimo, da se skozi Ljubljano valijo množice turistov iz vsega sveta (kot za časa preseljevanja narodov ...) in da to pomeni evre za mestni erar – potem se tudi lahko tako razloži, da so mestni velmožje to svojo muho žrtvovali. Denar – mesta vladar (ali: Por la plata baila el mono).

In tako kot je bil hecen izgovor za ne-izobešanje slovenske zastave, je hecen izgovor, zakaj je to sedaj možno: občina je sprejela »tehnično rešitev«, ki to zdaj omogoča – postavili so še en drog!

Te vrstice so sicer malo pozne. Sprememba se je zgodila pred koncem leta, za dan samostojnosti in enotnosti. Od takrat sta na stolpu gradu slovenske prestolnice dve zastavi.

GB

SEMINAR ZA UČITELJE SLOVENŠČINE PO SVETU

Od 23. januarja do 1. februarja 2019 je potekal seminar za učitelje, ki poučujejo slovenščino in druge predmete v slovenščini v čezoceanskih državah. Od 23. do 26. januarja se je vršil v Šempetru pri Novi Gorici, od 26. dalje pa v Ljubljani. Udeležilo se nas ga je 16 učiteljic iz Avstralije, Kaira in Argentine. Iz Argentine iz Buenos Airesa: Alenka Zupanc Urbančič, Cecilija Jarc, Gabriela Oblak, Julka Furlan, Lucijana Skubic, Paula Urbančič, Silvia Tekavec, Sonia Dimnik, Tatjana Rožanec, Zofija Skubic in Zofija Bokalič; iz Bariloč Nataša Grohar; iz Cinco Saltos María Ana Homovc in iz Rosaria María José Rodríguez Peña.

Pridobile smo veliko novih metod učenja in idej, kako lahko bolj motiviramo in obogatimo naše učence. Predavatelji so nam z velikim veseljem razjasnili težave, ki smo jih imele pri načinu poučevanja slovenskega jezika na bolj zanimiv način za otroke.

Dobile smo mnogo didaktičnih materialov in gradiva za predšolske otroke, najstnike in odrasle.

Poleg slovnicega pouka smo imele še delavnice za petje in gledališče. Posredovali so nam tudi različne pristope pri razvijanju domovinske in državlanske kulture v vrtcih in šolah.

Zelo smo uživale ob obisku vrtca Ringaraja in osnovne šole Otona Župančiča v Gorici, kjer so nas zelo ljubeznivo sprejeli. Videle smo, na kakšen način učijo otroke

slovenščine, ne samo kot prvi ampak tudi kot drugi in tuji jezik. Vse učiteljice so bile zelo razpoložene in nam razjasnile vprašanja. Obiskale smo tudi Trst in razne točke v Ljubljani, na primer Narodno Galerijo in Cankarjev dom.

Vse smo bile zelo zadovoljne s skupino ki smo jo sestavile. Rade volje smo sodelovale in skupno delale. Ob koncu dneva pa smo

še kaj poklepetale, delile naše izkušnje, ter poglobile naše poznanje drugih kultur.

Ob zaključku tečaja so nam spregovorili minister za Slovence po svetu, dr. Peter Česnik, poslanec Državnega zbora RS mag. Marko Koprivec, vodja sektorja za Slovence po svetu Dr. Zvone Žigon, Roman M. Gruden iz ministrstva RS za izobraževanje, znanost in šport (MIZS) in vodja središča za profesionalni razvoj ga. Brigita Žarkovič Adlešič.

Hvaležne smo organizatorjem seminarja, da so sestavili program v okviru naših potreb. Posebna zahvala ge. Suzani Martínez iz Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu (USZS) in ga. Evi Jurman iz Zavoda RS za šolstvo (ZRSS), ki sta nas spremljali skozi cel seminar.

Zofi Bokalič

ANTROPOLOGINJA DR. IRENA WEBER NA BUENOSAIREŠKI UNIVERZI

Slovenija je kar prisotna na Filozofski fakulteti Buenosaireške univerze.

Lektorat jezika, predavanje Slavoja Žižka, obiski slovenskih pisateljev, magistrska teza Nadie Molek, doktorska teza Julie Sarachu, njen prevod in dvojezična izdaja Svetlane Makarovič je bil obveznega branja na Slovanski književnosti in še... V sredo, 27. februarja, je pa v okviru programa izmenjav »Erasmus +« predavala dr. Irena Weber.

Čprav je ljubljanka, živi v Piranu, in je njeno polje raziskovanja predvsem antropologija turizma. Predstavila je Slovenijo, Piran, razne migracije v tem mestu od l. 1954 naprej, ilustrirala s primeri in projekcijami na platnu. Žal – saj smo v Argentini!!!! – se je prekinil električni tok in smo tako ostali brez velike slike in v poltemi. Vse seveda v angleščini, sicer govori tudi kastiljsko.

Navzoči so bili profesorji univerze, študentje in pa tudi gospa neke turistične agencije. Lokalni koordinator, dr. Juan Carlos (Ivi) Radović je predstavil dr. Weber in odprl in zaključil sestanek.

Rok Fink

IZ POČITNIŠKE ŠTEVILKE

DAN SLOVENSKE KULTURE 2019

Pred slovenskim kulturnim praznikom je veleposlanica Republike Slovenije Jadranka Šturm Kocjan priredila 6. februarja v rezidenci že tradicionalni sprejem ob tem državnem prazniku.

To je pomemben praznik za Slovence, saj je kultura, v glavnem poezija in nasploh tiskana beseda poleg ljudskega petja, ohranila jezik in razvila nacionalno čut. Slovenci smo začeli postajati narod v sodobnem pomenu besede s trenutkom, ko smo dobili svoj jezik, za kar je bil odločilen prav čas reformacije.

Večer je otvorila gospa veleposlanica in v govoru poudarila pomembnost praznika in ponovila besede predsednika republike Boruta Pahorja, ki je dejal, da je "kultura hrbtnica našega narodnega značaja, naše narodne

Slike Veleposlaništvo RS

identitete in naše državne suverenosti ter hkrati tudi hrbtnica našega vsestranskega razvoja, varnosti in blaginje v prihodnje".

Veleposlanica Šturm je nato povedala, da

bomo v letu 2019 praznovali tudi nekaj kulturnih obletic in sicer 100. obletnico rojstva režiserja Franceta Štiglica, ki je leta 1948 posnel prvi slovenski film in bil kot edini slovenski režiser nominiran za nagrado oskar.

Obeležili bomo 200. obletnico smrti pesnika, frančiškana, jezikoslovca, urednika in razsvetljenca Valentina Vodnika, ki je pomemben tudi za razvoj slovenske proze. In 200 let smrti Žige Zoisa, slovenskega razsvetljenca, gospodarstvenika, najbogatejšega Slovenca v njegovem času, ki je bil mecen mnogim kulturnikom, ki jih je povabil v svoj, Zoisov krožek.

Napovedala je kulturne dogodke, ki jih veleposlaništvo načrtuje v tem letu in sicer predstavitev prevoda knjige Draga Jančarja »To noč sem jo videl« v kastiljščino in navzočnostjo samega pisatelja, sodelovanje na Evropskem filmskem festivalu in nastop enega najboljših slovenskih harmonikarjev Marka Hatlaka.

Med osebnosti, ki so se odzvali povabilu naj, poleg predstavnikov slovenske skupnosti, omenim gospo Donatello Cannovo, direktorico Italijanskega instituta za kulturo, Gracielo Araoz, direktorico Zveze argentinskih pisateljev (SEA), Cristino Loza, uveljavljeno pisateljico (»El oso de Carantania«), gospo Elso Barber, direktorica Državne knjižnice Mariano Moreno (mimogrede, pred kratkim se je podpisal sporazum za sodelovanje med Narodno univerzitetno knjižnico – NUK v Ljubljani in Državno knjižnico v Buenos-Airesu) in znanstvenika, glaciologa Petra Skvarčo, pred kratkem odlikovanega s strani Republike Slovenije.

Kot vedno pri teh dogodkih so sledili zanimivi in živahni pogovori med navzočimi, ob kozarcih, bogati in okusni postrežbi.

Rok Fink

LA ROSA "PREŠEREN" | Vrtnica Prešeren

Hace unos años, cuando finalicé mi carrera laboral, comencé a interesarme por la jardinería como hobby. De todas las flores del jardín, las que más atrajeron mi atención fueron las rosas.

Desde entonces, ya hace más de 10 años, me dedico a cultivarlas en pequeña escala en el jardín de mi casa, donde en cada primavera me deleito con una explosión de colores y fragancias.

El mundo de las rosas es fascinante. La belleza de sus flores ha hecho que se la llame "la reina de las flores". Es el símbolo del romanticismo por excelencia.

La rosa ha estado y sigue estando presente en todas las expresiones del arte: escritores, poetas, pintores, escultores y compositores la han evocado y reflejado en sus obras.

Su origen es antiquísimo; se encontraron fósiles en el hemisferio norte desde Siberia y Alaska hasta México y el norte de África. Se cree que en el hemisferio sur fueron introducidas por los conquistadores.

Desde el punto de vista botánico podemos decir que son arbustos caducos, que pertenecen a la familia de las rosáceas. Crecen de diferentes formas, desde bajas y rastreras hasta altas y trepadoras.

Se las clasifica en tres grandes grupos: Rosas especie o silvestres (Sp) – por ej. la conocida Rosa mosqueta –, son las que estaban en la naturaleza; Rosas antiguas, son las hibridadas naturalmente o por la mano del hombre hasta el año 1867 y Rosas modernas que son las obtenidas por hibridaciones a partir del año 1867 en adelante.

Dentro de las Rosas Modernas ocupan un lugar destacado las llamadas Híbridas de Té, que se caracterizan por el tamaño de sus flores, por su condición de florecientes (florecen desde la primavera hasta el otoño) y por su fragancia.

La primera Rosa Híbrida de Té fue obtenida por el francés Guillot en Francia en 1867 y se la llamó La France.

A partir de este hito empezó una carrera de viveristas, cultivadores y obtentores que competían para lograr las rosas más bellas y elegantes, que tuviesen llamativos colores y exquisitas fragancias.

Hay hibridadores en todo el mundo, especialmente en Inglaterra, Francia, Alemania y Estados Unidos.

La Federación Mundial de Sociedades de Rosas, entidad que nuclea las Sociedades de Rosicultura del mundo, organiza anualmente

convenciones en distintos países convocando a rosicultores a fin de que presenten los trabajos que se continúan realizando sobre el cultivo de las rosas y las nuevas variedades obtenidas.

En ocasión de la Primera Convención Regional para Europa Central y del Este organizada por la Federación Mundial de Sociedades de Rosas, que se realizó en Ljubljana en Junio de 2017, viajé con un pequeño grupo de socios en representación de la Asociación Argentina de Rosicultura, para asistir a ese importante evento.

Allí tuve oportunidad de conocer la primera Rosa Híbrida de Té, hibridada y registrada en Eslovenia.

El hibridador esloveno Dr. Matjaz Kmecl (1934), profesor de lingüística y escritor, cuyo hobby es la rosicultura, logró el primer cultivar de rosa esloveno, la Rosa Prešeren.

Kmecl logró, luego de tres sucesivas cruces entre distintas variedades de rosas, que las características buscadas se estabilizaran.

En colaboración con la Sociedad Eslovena de la Rosa, la nueva variedad fue presentada públicamente en el año 2008, en ocasión de celebrarse el Día Esloveno de la Rosa, en el Arboretum Volčji Potok, cerca de la ciudad de Ljubljana.

Fue registrada por la American Rose Society como Prešeren, HT, Hibridador Kmecl Matjaž.

Es una Híbrida de Té, con bellas flores de color rosa suave que se vuelve ligeramente más claro en el centro. Tienen un diámetro de 12 cm. Florece durante mucho tiempo, manteniendo sus flores frescas y compactas. Las hojas son de color verde oscuro, la planta puede alcanzar de 0,70 a 1,10 m de altura. La particularidad de la Rosa Prešeren son sus pimpollos, que pasan de un intenso color rojo a un color rosa a medida que se abren.

Un ejemplar de la Rosa Prešeren ahora crece en el jardín de mi casa.

Cristina Saavedra de Markež

RAZMIŠLJANJE OB DNEVU KULTURE

Se v slavi, ko zgrudi ga smrt, prerodi

Vajeni smo besed, da ima za Slovence kultura poseben pomen. Da to niso samo prazne besede, nam pokaže pogled v zgodovino. Povsem jasno je, da nas skozi težke čase ni ohranjala vojaška moč, ni nas ohranjala številčna premoč, ni nas ohranjalo varuštvo katere od velesil. Težko torej najdemo drug razlog za obstoj, kot je neka tiha notranja moč, ki je kljubovala raznarodovalnim in drugim uničujočim silam. Dobro vemo, da so izginili veliko večji narodi od nas in da je pravzaprav zelo nenavadno, da smo preživeli vse zgodovinske stiske. Če nočemo napraviti bližnjice in si vse skupaj razložiti s čudežem, lahko najdemo razlago za to čvrstost le v tem, da so naši ljudje tako skladno dihali s tistimi središčnimi vrednotami, ki so postavile in ohranjale celotno zahodno civilizacijo. Harmonično so živeli med vero in razumom, med molitvijo in delom, med zvestobo svojemu in spoštovanjem tujega.

To je resnična kultura. Poznavanje sebe, svoje dediščine in spoštovanje drugega. Kdor ne spoštuje sebe, bo težko spoštoval drugega. A tudi drugi te ne bodo spoštovali, če boš prazen, brez identitete. Če ne boš, kar si, kot pravi naša nadvse zanimiva sogovornica na naslednjih straneh. Zato je to vedno prva naloga. Ko zahodni svet negotov stoji pred svojo prihodnostjo, lahko vsakdo vidi, da je

to zato, ker postaja izvotljen, ker ni zvest sebi in svojim koreninam. In zato tudi ni usposobljen, da bi se soočil z izzivi časa.

Prešeren se je prav zato povzpela kot svetilnik slovenstva in svetovljanstva, ker bi se lahko prilagodil vetru in pisal denimo v moderni nemščini, pa ni. Lahko bi napisal samo zadnjo kitico Zdravice, a je vedel, da more nazdravljati vsem narodom šele potem, ko ne spregleda sinov in hčera lastnega rodu. Kdor je za vse kar tako, ni za nič.

Da si lahko pionir, moraš biti najprej dedič, bi lahko zapisano strnili v misel filozofa Milana Komarja, še enega velikega Slovenca in izseljenca. Prešeren je to vedel, tako je delal in zato je postal svetilnik. Poznal je zgodovino svojega naroda in Evrope, saj njegova poezija polna bibličnih in antičnih motivov. Ne pozablja niti na svojega pesniškega predhodnika Valentina Vodnika, ki se ga letos spominjamo ob 200 obletnici rojstva. Na tega duhovnika, narodnega buditelja, jezikoslovca in novinarja je vsaj v svoji pesmi gledal nekoliko hudomušno, a ni dvoma, da ga je cenil in se hvaležno zavedal, da je bil še eden teh, ki so pred njim nam vsem za zgled in pomoč orali slovensko ledino.

Lenart Rihar

Naša luč, februar 2019

“ ZA RAZMISLEK IN NASMEH ”

“En dober pregovor na dan, prežene slabo voljo stran”

Bolje stare modrosti, kot nove norosti, nas uči slovenski pregovor. A kaj je pravzaprav to, pregovor? **Kratka misel, ki sloni na dolgi izkušnji** - je vedel o njem povedati Cervantes, in zraven dodal: **Ni pregovora, ki ne bi bil resničen.** Lahko še zatrdimo, da je pregovor običajno tudi duhovit.

Zato te vabimo, dragi bralec, da si ob mislih in pregovorih, ki jih bomo izbirali, vzameš čas za razmislek in nasmeš. In čeprav drži, da **Smisel pregovora spoznamo šele takrat, ko sami doživimo njegov pomen, smo prepričani, da bo ljudska modrost obogatila tvojo pamet, ali pa vsaj razveselila tvoj dan.**

Saj beseda ni konj!

KULTURA

Ob Prešernovem prazniku smo izbrali nekaj rekov in pregovorov o kulturi:

• Kaj želi kultura? Napraviti neskončnost razumljivo. **(Umberto Eco italijanski pisatelj)**

• Kultura je tisto, kar ostane človeku, ko je na vse ostalo pozabil.

(Émile Henriot – francoski fizik)

• Samo tisti, ki ima znanje, je svoboden... Samo kultura daje svobodo. Svoboda, ki jo je treba dati ljudem, je kultura. **(Miguel De Unamuno, španski pisatelj in filozof)**

• Kultura je znanje, ki se ga ni treba zapomniti. Teče spontano. **(Diogen, grški filozof)**

• Kultura je tisto, kar je po smrti še naprej življenje. **(André Malraux – francoski novelist in politik)**

KOLENDAR

16. marca ob 09:30

Začetna prireditev slovenskih osnovnih šol

16. marca ob 14:30

SSTRMB: dopolnilni izpiti in začetna prireditev

23. marca

Začetek pouka v slovenskih šolah

24. marca ob 09:00

Občni zbor v Našem domu San Justo

OBVESTILO

Spoštovani naročniki Svobodne Slovenije,

s to številko začnemo z rednim tedenskim izdajanjem tiskanega časopisa. Če želite časopis prejemati v tej obliki vas prosimo, da nas obvestite preko spletne povezave »Pišite nam« ali pa po emailu na naslov svobodna.ba@gmail.com.

Sporočamo, da znaša naročnina tiska za leto 2019 \$ 2.500.- Zaradi visoke inflacije bomo v mesecu juliju naročnino prilagodili novim razmeram, zato prosimo, da jo čimprej poravnate.

Obveščamo tudi, da je za obnovo naročnine potrebno poravnati lansko.

Svobodna Slovenija je brezplačno dosegljiva na spletnem naslovu www.svobodnaslovenija.com.ar

Lepo pozdravljamo!

UREDNIKI SVOBODNE SLOVENIJE

OSEBNE NOVICE

ROJSTVA

8. novembra 2018 je bil rojen **Valentin Gabriel TAPIA**, mamica je Saši Kovačič, očka pa Cristian Tapia.

V Mendози se je 10. januarja rodil **Facundo Tomás GRINTAL RÍOS**, tretji sin Matjaža in Ivane.

Dobrodošla!

SMRTI

1. februarja je po dolgem trpljenju, preživetem z veliko vero in upanjem, izdihnila **Magdalena Grintal**. Za njo žaluje mož **Cristian Camplone** in sinova **Vicente -5 let-** in **Francisco -3 leta-**, mama **Maria Ines Fink**, sestri **Mariana** in **Marta**, brat **Matjaž** in vsi sorodniki in prijatelji po vsem svetu.

V Mendози je 31. januarja v božjem miru zaspala gospa **Frida Bajda roj. Mlinar**.

Naj počivata v miru!

Počitnice so minile, ne bodo se vrnile,
zdaj treba spet bo v šolo, dobili bomo nalogo,
učili se bomo pisati, brati, risati, peti in Boga slaviti!
V šolo radi hodimo, tam vsi veseli smo!

Začetek Slovenskih osnovnih šol sobota 16. marca

ob 9.30 uri sv. maša v Slovenski hiši

Začetek pouka in vpisovanje- sobota 23. marca

ob 8.00 uri: Baragova šola

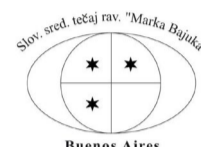
ob 8.10 uri: Balantičeva šola

ob 8.15 uri: Rožmanova šola

ob 8.30 uri: Prešernova šola

Slomškova šola - vpisovanje 16.3 ob 11.30 uri

ob 9.30 uri: Jegličeva šola - vpisovanje 16.3 po maši

Slovenski srednješolski tečaj ravnatelja Marka Bajuka

Sporočila da bo:

v soboto 16. marca:

ob 14.30: dopolnilni izpiti. K izpitem mora dijak prinesiti kompletno mapo z nalogami.

ob 17.00: vpisovanje.

ob 18.00: začetna sv. maša.

Pogoj za vpis v prvi letnik:

predložitev spričevala o končani slovenski osnovni šoli.

Pogoj za vpis v ostale letnike:

spričevalo prejšnjega letnika in počitniška naloga (po navodilih, ki ste jih prejeli ob sklepu lanskega letnika). Za peti letnik je naloga prispevek za almanah.

Opozorjamo, da se dijak, ki na dan vpisovanja ne bi izpolnil vseh navedenih pogojev, ne bo mogel vpisati v tečaj.

Vpisnina za prvega dijaka \$300.-

Vpisnina za drugega dijaka \$200.-

CONVOCATORIA

SOCIEDAD COOPERATIVA NUESTRO HOGAR LTDA.

MATRICULA Nº 3939

Domicilio legal: Tucumán 1429-9º "A" – 1050 Capital Federal

De conformidad con lo previsto por el Estatuto Social y atento lo nombrado por el art. 47 y ccdtes. de la ley Nº 20.337, convócase a los asociados a la Asamblea General Ordinaria para el día 24 de Marzo de 2019 a las 9:00 hs., en su sede social de calle Hipólito Yrigoyen 2756 de San Justo, Pdo. La Matanza, Pcia. de Buenos Aires.

Orden del día

- Designación de dos asociados para suscribir el Acta de Asamblea, conforme al Estatuto Social.
- Elección de dos asociados para el escrutinio de votos.
- Consideración de Memoria, Inventario, Balance general, Estado, Anexos e Informe del Síndico correspondiente al 62º ejercicio económico cerrado al 31 de Diciembre de 2018.
- Elección de dos (2) asociados para consejeros titulares por el término de tres años.
- Elección de cinco (5) asociados para consejeros suplentes por el término de un año.
- Elección de Síndico titular y Síndico suplente por el término de un año.

CONSEJO DE ADMINISTRACION

CONVOCATORIA

CENTRO ESLOVENO NAS DOM ASOCIACIÓN CIVIL

MATRICULA Nº 30230

Domicilio legal: Hipólito Yrigoyen Nº 2756 – San Justo – La Matanza

En cumplimiento de las disposiciones legales y estatutarias se convoca a los señores asociados a la Asamblea General Ordinaria para el día 24 de Marzo de 2019 a las 9:00 hs., en su sede social de calle Hipólito Yrigoyen 2756 de San Justo, Pdo. La Matanza, Pcia. De Buenos Aires.

Orden del día

- Designación de dos asociados para suscribir el Acta de Asamblea, conforme al Estatuto Social.
- Elección de dos asociados para el escrutinio de votos.
- Consideración de Memoria, Inventario, Balance general, Estado, Anexos e Informe del Síndico correspondiente al 14º ejercicio económico cerrado al 31 de Diciembre de 2018
- Elección de dos (2) asociados para consejeros titulares por el término de tres años.
- Elección de cinco (5) asociados para consejeros suplentes por el término de un año.
- Elección de Síndico titular y Síndico suplente por el término de un año.

CONSEJO DE ADMINISTRACION

Svobodno Slovenijo podpirajo

KOPAC S.A.
Fábrica de tubos y envases de cartón

Antonio Podržaj e Hijos S.R.L.

Grupo HZ

briganti
PREMIUM LEATHER SHOES

GOLOMAX
SUPERMAYORISTA DE OFERTAS

CKC
LABORATORIOS CKC
ARGENTINA S.A.

CA
CONSULTORES
ASOCIADOS

OBLAK
ABERTURAS

SVOBODNO SLOVENIJO SOFINANCIRA URAD VLADE RS ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU.

SVOBODNA SLOVENIJA | Glasilo Slovencev v Argentini

Ustanovitelj Miloš Stare

Lastnik društvo Zedinjena Slovenija

Predsednik Jure Komar

Uredniški odbor

Mariana Poznič, Cecilija Urbančič, Lucijana Hribar,
Sonja Tomazin, Jože Jan, Jože Lenarčič, Miloš Mavrič,
Marko Vombergar in Tomaž Žužek.

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires - Argentina

email svobodna.ba@gmail.com

www.svobodnaslovenija.com.ar